

**СЪВЕТ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ**

**Брюксел, 23 ноември 2007 г. (28.11)
(OR. en)**

15362/07

**RECH 378
ATO 155
COMPET 388
REGIO 52
TELECOM 147**

БЕЛЕЖКА

от: Генералния секретариат

№ предх. док.: 14690/1/07 RECH 325 ATO 145 COMPET 348 REGIO 43

Относно: Резултати от обсъжданията на Съвета по конкурентоспособност на
23 ноември 2007 г.
- Заключение на Съвета относно научната информация в цифровия век

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно научната информация в цифровия век, приети на заседанието на Съвета по конкурентоспособност на 23 ноември 2007 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА
ОТНОСНО НАУЧНАТА ИНФОРМАЦИЯ В ЦИФРОВИЯ ВЕК:
ДОСТЪП, РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И СЪХРАНЕНИЕ

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ПРИПОМНЯ:

- Препоръката на Комисията от 24 август 2006 г. относно „цифровизацията и онлайн достъпа до културната информация и цифровото съхранение“ (ОВ 2006/L 236/28) и свързаните с нея заключения на Съвета от 13 ноември 2006 г.(ОВ 2006/С 297/01);
- Съобщението на Комисията от 14 февруари 2007 г. относно „научната информация в цифровия век: достъп, разпространение и съхранение“ COM(2007)56;
- Зелената книга на Комисията от 4 април 2007 г. относно „Европейското научноизследователско пространство: Нови перспективи“ COM(2007)161;
- принципите и насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) относно достъпа до научни данни, получени вследствие на публично финансиране, които бяха съгласувани от всички страни-членки на ОИСР през 2007 г.

КАТО ОТЧИТА, че:

- достъпът до и разпространението на научна информация — публикации и данни — са от ключово значение за развитието на европейското научноизследователско пространство и спомагат за ускоряване на иновациите;
- Интернет създаде безпрецедентни възможности за разпространение, споделяне и надграждане върху резултатите от научноизследователската дейност;

- информационните и комуникационни технологии промениха коренно начина, по който учените общуват, провеждат научни изследвания и генерират знания;
- във век на високоскоростна връзка и високоефективни компютърни програми данните се оказват от ключово значение за съвременната наука;
- системите за публикуване на научна информация са ключови за нейното разпространение и за контрола на качеството, по-специално чрез партньорските проверки, и по този начин оказват голямо влияние върху политиките за финансиране на изследванията и върховите постижения на европейската наука;
- през изминалите години университетите, библиотеките, организациите, осъществяващи и финансиращи научни изследвания, научните издатели и други заинтересовани страни направиха значителни инвестиции в информационните технологии за онлайн достъп;
- ефективното и дългосрочно цифрово съхранение на научната информация е от основно значение за настоящото и бъдещото развитие на европейските научни изследвания;

1) ПРИВЕТСТВА

- Съобщението COM(2007)56 относно „научната информация в цифровия век: достъп, разпространение и съхранение“ като основа за по-нататъшната работа на европейско равнище по отношение на достъпността и съхранението на научната информация.

2) ПРИЗНАВА

- основния принос на университетите, международните изследователски организации, изследователските органи, библиотеките и други обществени организации, както и на научните издатели за процеса на разпространение на научната информация;

- че новите модели за разпространение на информация, основани на интернет, породиха широк дебат с участието на всички заинтересовани страни относно достъпа до и разпространението на научна информация и по-специално относно достъпа до научни статии, преминали партньорска проверка;
- че през изминалите години възможността на научните библиотеки да осигуряват достъп на изследователите до широк набор от публикации е била засегната от **цялостното** увеличение на цените на научните списания (включително електронното разпространение на публикации);
- стратегическото значение, което текущите инициативи имат за научното развитие на Европа, с цел разработване на устойчиви модели за открит достъп до научна информация.

3) ПОДЧЕРТАВА

- необходимостта от гарантиране на бърз и широк достъп до научни резултати, получени вследствие на публично финансиране;
- че държавите-членки са силно заинтересовани от наличието на ефикасна система за научна информация, която максимизира социално-икономическия ефект от публичните инвестиции в развитието на научните изследвания и технологиите;
- необходимостта от това изследователските резултати, получени вследствие на публично финансиране, да бъдат достъпни в интернет безплатно за читателя при икономически рентабилни условия, включително забавения открит достъп;
- трансграничния характер на много научно-изследователски проекти, на източниците им за финансиране и на каналите им за разпространение;
- значението на подобрения достъп до необработени данни и хранилища за данни и материали, който позволява извършването на нов анализ и използването на информация извън предвиденото от съставителя на данните;

- че новите форми на електронна комуникация притежават потенциала да осигуряват открит достъп до данни и научни публикации и осигуряват уникална възможност за отворено развитие на специални инструменти за добив (data mining), анализ и интегриране на данни, евентуално подобрени от стандарти с общ формат;
- различната скорост, с която се развиват политиките и практиките в държавите-членки по отношение на достъпа и съхранението на научни публикации и изследователски данни;
- важноста от ефективно сътрудничество между различните заинтересовани страни, включително финансиращите агенции, изследователите, изследователските институти и научните издатели във връзка с достъпа до, разпространението и съхранението на научни публикации и научноизследователски данни;

4) ОТБЕЛЯЗВА

- последните доклади, призоваващи Комисията да подобри достъпа до резултатите, произтичащи от финансираните от нея изследвания, включително доклади на Европейския научен консултативен съвет и научния съвет на Европейския съвет по научни изследвания, които подкрепят открития достъп до изследователски резултати, получени вследствие на финансиране от Общността;
- намерението на Комисията да подкрепи по-нататъшни изследвания върху системата за научни публикации и да извърши проучване на икономическите аспекти на цифровото съхранение.

5) ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ

Като първи стъпки и в съответствие с приложението,

- да укрепят националните стратегии и структури за достъп до, съхранение и разпространение на научната информация, решавайки организационни, правни, технически и финансови въпроси;
- да засилят координацията между държавите-членки, големите изследователски институти и органи за финансиране по отношение на политиките и практиките за достъп, съхранение и разпространение;
- да осигурят в максимална степен пълния достъп на изследователите и учащите до научни публикации, по-специално като подобрят практиките за провеждане на обществени поръчки във връзка с научната информация; това би могло да включва обмен на информация относно тези практики и увеличаване на прозрачността на договорните условия на „големите сделки“, както и проучване на възможностите на органите за финансиране, изследователските институти **и научните издатели** от различни държави-членки да работят съвместно за постигане на икономии от мащаба и ефикасно използване на публичните фондове чрез окрупняване на търсенето;
- да гарантират дългосрочното съхранение на научната информация — включително публикациите и данните — и да обърнат дължимото внимание на научната информация в рамките на националните стратегии за съхранение на информацията;

6) ПРИКАНВА КОМИСИЯТА

Като първи стъпки и в съответствие с приложението,

- да следи за добрите практики по отношение на открития достъп до европейското научно производство, включително практиките, произтичащи от широкомащабни експерименти, провеждани от научни общности и големи изследователски институти, и да извършва оценка на приложимостта на тези практики към други области;
- да следи текущото състояние на обществените виртуални научни библиотеки в ЕС и на други текущи събития в европейски мащаб във връзка с цифровия достъп на учачи и изследователи до научната информация и до цифровото съхранение, както и приложимите условия на правните рамки, които биха могли да окажат въздействие върху достъпа до тази информация;
- да експериментира с открития достъп до научни данни и публикации, произтичащи от проекти, финансирани от изследователската рамкова програма на ЕС, с цел оценка на целесъобразността на приемането на конкретни договорни изисквания;
- да насърчава изследванията в областта на цифровото съхранение, както и експериментите с и широкото разпростиране на инфраструктурите на научните данни, които имат трансгранична, трансинституционална и трансдисциплинарна добавена стойност за открития достъп до и съхранението на научна информация;
- да подкрепя и допринася за подобряване на координацията на политиките и за насърчаване на конструктивен дебат и обмен на информация между заинтересованите страни;

А. Покана към държавите-членки:

1. Да укрепят националните стратегии и структури за достъп до и разпространение на научната информация, като:	
очертаят ясни политики за разпространението на и достъпа до научната информация, включително свързаното с това финансово планиране;	2008
насърчат, посредством тези политики, достъпа чрез интернет до резултатите от публично финансираните изследвания безплатно за читателя, като вземат пред вид икономически устойчиви начини за това, включително забавения открит достъп	от 2008 г. нататък
оценят по систематичен начин условията, влияещи на достъпа до научната информация, включително: - [начина, по който изследователите упражняват авторските си права върху научните статии;] - нивото на инвестиции в разпространението на научна информация, в сравнение с общите инвестиции в изследванията; - използването на финансови механизми за подобряване на достъпа, като например рефинансиране на ДДС за абонаменти за цифрови списания към библиотеки;	2008
гарантират, че хранилищата за научна информация са устойчиви и оперативно съвместими;	2010
въвлекат основните заинтересовани страни в общ дебат за научната информация (учени, финансиращи органи, библиотеки, научни издатели)	2008

2. Да засилят координацията между държавите-членки по отношение на политиките и практиките за достъп и разпространение, като:	
проучат възможността националните финансиращи органи да определят общи базисни принципи за открития достъп;	2008
подобряват прозрачността на договорните условия на „големите сделки“, финансирани с обществени средства, и оценят възможностите за постигане на икономии от мащаба чрез окрупняване на търсенето;	2008
се стремят към оперативна съвместимост на националните хранилища с научна информация, с цел улесняване на достъпа до и възможностите за търсене в научна информация извън националните граници;	2009
допринасят за ефективен преглед на напредъка, постигнат на европейско равнище, като уведомяват Комисията за резултатите и опита от алтернативни модели за разпространение на научна информация.	2008

3. Да гарантират дългосрочното съхранение на научната информация — включително публикации и данни — и да обърнат дължимото внимание на научната информация в рамките на националните стратегии за съхранение на информацията, като:	
определят структуриран подход към дългосрочното съхранение на научна информация и включването му в национални планове за цифрово съхранение, създадени в съответствие с препоръката на Комисията от 24 август 2006 г. и заключенията на Съвета от 13 ноември 2006 г. относно онлайн достъпа до културната информация и цифровото съхранение;	средата на 2008 г.
вземат предвид специфичните характеристики на научната информация при създаването на законодателната рамка (включително законовото депозиране) и практическото структуриране на цифровото съхранение.	2009

Б. Покана към Комисията да приложи мерките, изложени в съобщението относно „научната информация в цифровия век: достъп, разпространение и съхранение“, и по-специално:

1. Да експериментира с открития достъп до научни публикации, произтичащи от проекти, финансирани от рамковите програми на ЕС за научни изследвания, като:	
определи и изпълни конкретни експерименти с открития достъп до научни публикации, произтичащи от финансирани от Общността изследвания, след изтичане на ограничителен период.	от 2008 г. нататък

2. Да подкрепи експериментите и инфраструктурите с трансгранична добавена стойност за достъпа до и съхранението на научната информация, като:	
съфинансира изследователските инфраструктури, в частност чрез свързване на цифровите хранилища на европейско равнище, и съфинансира изследванията на цифровото съхранение в рамките на Седмата рамкова програма; подкрепя експериментите с открития достъп с ясно изразена трансгранична добавена стойност.	от 2007 г. нататък

3. Да допринесе за подобряване на координацията на политиките между държавите-членки и за конструктивен дебат между заинтересованите страни, като:	
въвлече, на европейско равнище, съответните заинтересовани страни в общ дебат за научната информация	от 2007 г. нататък
следи добрите практики по отношение на открития достъп до европейското научно производство.	от 2008 г. нататък